

Oppsummering fra møtepunkt 1 med nye og mindre erfarne valgansvarlige og Valgdirektoratet

I denne oppsummeringen gjennomgås først Valgdirektoratets agenda og informasjonen som ble gitt. Deretter følger en gjennomgang av spørsmålene som ble stilt i møtene.

Grunnlagsdata

- Feltene med hengelås blir låst når fristen 31. mai utgår. Det er fordi det er informasjon vi må ha for å trykke stemmesedler og konfigurere EVA for å kunne ta imot stemmer.
- "Skanning" har ikke hengelås, men informasjon om dere skal skanne eller ikke må også være ferdig utfylt innen 31. mai.
- Feltet "Valgstyrets adresse" er adressen hvor dere ønsker å motta stemmer som blir sendt til dere fra andre kommuner og utenriks.
- Vi anbefaler sterkt sidemannskontroll før grunnlagsdata godkjennes. Vær gjerne to som legger inn grunnlagsdata sammen, eller at én legger inn og én kontrollerer. Hvis kommunen har feil informasjon i grunnlagsdata etter fristen, vil det ha konsekvenser for gjennomføringen av valget i kommunen.
- Ved registrering av forhåndsstemmesteder er det flere ting å ta hensyn til:
 - Dere må svare "ja" eller "nei" på om forhåndsstemmesteder er allment tilgjengelig.
 - Om det hukes av på "ja" betyr det at forhåndsstemmestedet er tilgjengelig for alle, informasjon om lokalet og åpningstider ligger på valglokaler.no, og forhåndsstemmestedet får sin egen opptellingskategori.
 - Om det hukes av på "nei" betyr det at forhåndsstemmestedet ikke er allment tilgjengelig. Da vil forhåndsstemming ved dette lokalet være begrenset og kun tilgjengelig for noen få, for eksempel forhåndsstemming på helse- og omsorgsinstitusjoner og fengsler. Stemmer tatt imot på forhåndsstemmesteder som ikke er allment tilgjengelig telles i opptellingskategorien "Forhåndsstemmer – øvrige".
 - Ved mottak av forhåndsstemmer i lokaler som ikke er allment tilgjengelig kan dere bruke samme urne. Det er fordi alle stemmene skal telles samlet i opptellingskategorien "forhåndsstemmer – øvrige".
 - Dere må ta stilling til om velgere kan ta seg inn i forhåndsstemmelokalet uten hjelp.
 - Om valglokalets inngangsparti ikke er tilstrekkelig tilrettelagt slik at velger kan trenge hjelp til å ta seg inn i valglokalet må dere huke av for dette. Da vil denne informasjonen være synlig på valglokaler.no og kunngjøringsplikten er ivaretatt.

- I grunnlagsdata er det ikke mulig å legge inn åpningstider for forhåndsstemmesteder.
 - Åpningstider for forhåndsstemmelokalene legges inn via Valgmedarbeiderportalen. Mer informasjon om denne løsningen kommer nærmere sommeren.
- På valgdagen(e) skal dere ha ett lokale per stemmekrets.
 - Etter å ha lagt inn navn, gatenavn, postnummer, sted og koordinater kan dere justere nålen på kartet slik at det er mer tydelig hvor inngangspartiet er.
 - Det er ikke spørsmål i grunnlagsdata om valglokaler på valgdagen er allment tilgjengelig, det er fordi alle valtingslokaler skal være allment tilgjengelig.
 - Dere må eventuelt kunngjøre om inngangspartiet til et valglokale er utformet slik at velgere kan trenge hjelp med å ta seg inn. Kunngjøring skjer gjennom avhuking i grunnlagsdata.
 - Dere registrerer valglokalets åpningstider i grunnlagsdata. Det er lovregulert at valglokaler på valgdagen ikke kan være åpent lenger enn til kl. 21 på valgdagen.

Valgmateriell og valgutstyr

- Noe valgmateriell er valghendelsesnøytralt. Det betyr at materialet er likt ved alle valg og at dere ikke trenger å bestille nytt om dere har mer igjen fra tidligere valg.
 - Dette er i hovedsak stemmeseddelkonvolutter, omslagskonvolutter, beredskapskonvolutter og forsendelseskonvolutter.
 - Om dere bruker konvolutter fra tidligere valg er det viktig å sjekke at limet fungerer, fordi en stemme som anses som forsøkt åpnet skal forkastes.
- Øvrig materiell er ikke valghendelsesnøytralt.
 - Ordinære stemmesedler med kandidatnavn og partistemmesedler med punktskrift varierer fra valg til valg.
 - På blanke informasjonskort om velgers identitet står det hvilket valg det gjelder, og disse må derfor bestilles til hvert valg.
- Den opprinnelige fristen for å bestille valgmateriell har gått ut, men vi har et reservelager dere kan etterbestille av. Etterbestillingsskjema ligger på [Valgmedarbeiderportalen](#).
- Noe materiell må anskaffes selv. Dette er i hovedsak omslagskonvolutter, forsendelseskonvolutter og stempler.
- Ved stortingsvalg er det fylkeskommunen som er ansvarlig for å bestille ordinære stemmesedler med kandidatnavn. Ta gjerne kontakt med fylkeskommunen hvis dere ønsker dialog om stemmesedlene.
 - Sametinget anskaffer alt valgmateriell til sametingsvalget. Det er fordi alt valgmateriell til sametingsvalget skal være blått.
 - Skjema for bestilling av dette valgmaterialet ligger på [Valgmedarbeiderportalen](#).
- Valgutstyr er i all hovedsak valgavlukker, valgurner og forskjellige typer skilt.
 - Valgutstyr kan bestilles gjennom vår leverandør BICO på [valgutstyr.no](#).

- Fristen for bestilling av valgutstyr har utløpt, men om dere mangler noe kan dere ta kontakt med BICO om mulighetene for bestilling.
- Det er krav om at minst 1 av 10 valgavlukker er universelt utformet. Om dere har færre enn 10 valgavlukker må fremdeles minst ett være universelt utformet. Bestiller dere gjennom valgutstyr.no vil utstyre oppfylle kravene til universell utforming.
- Avkryssingsbordene der urnene er plassert skal være 0,8 m høyt.

Rekruttering og opplæring

- Valggjennomføring krever mange roller. Alle som rekrutteres kan omtales som valgmedarbeidere, men alle valgmedarbeidere har ikke samme roller og ansvar.
 - Det skal alltid være en leder og en nestleder i alle valglokaler, både for forhånd- og valgtingsstemming.
 - I lokalet skal det alltid være noen som krysser av i manntallet og stempler stemmesedlene, ofte kalt stemmemottakere.
 - Andre valgmedarbeidere i lokalene som skal ta imot og veilede velgere, kan kalles valgverter.
 - Opptellingspersonell, eller tellekorps, er valgmedarbeidere som deltar i opptelling av stemmesedler.
- Oppnevning av valgmedarbeidere og rollene nevnt i punktet over trenger ikke vedtak av valgstyret.
- Kandidater på valgliste i valgdistriktet kan ikke rekrutteres som valgmedarbeider. Utover dette er det ingen begrensning på hvem som kan være valgmedarbeider. Men, for å kunne få tildelt rolle i EVA må vedkommende kunne logge inn med ID-porten.
- Etter regelverket krever skriftlige rutiner for forsegling, transport og overlevering av valgmateriell vedtak i valgstyret.
 - Vi anbefaler at alle rutinene knyttet til valget er skriftlige.
- På Valgmedarbeiderportalen ligger opplæringspakker til valgansvarlige og valgmedarbeidere. Opplæringspakkene til valgmedarbeidere består av rutinebeskrivelser, arbeidsbeskrivelser og e-læringskurs som dere kan finne her: <https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/opplaeringstilbud/>
 - Opplæringen må tilpasses lokale forhold, derfor kan opplæringspakkene fungere som et utgangspunkt for opplæringen dere gir deres valgmedarbeidere.

Sikkerhet

- Trusselbildet i 2025 er annerledes sammenlignet med 2023. I henhold til oppdatert nasjonal trusselvurdering, så er sannsynlighetsnivået økt for at hendelser kan inntreffe. Vi viser til risiko- og trusselvurderinger fra [NSM](#) (s. 12 og 13), [PST](#) (s. 46), [Politiet](#) (s. 57).
- Den enkleste måten å starte med sikkerhetsarbeid på, er ROS-analysen. I praksis kan det bety at man må revurdere ROS-analysen i og med at hendelser potensielt nå har større sannsynlighet for å inntreffe. Det kan eksempelvis være aktuelt med nye tiltak

sammenlignet med det som ble ansett som tilstrekkelig ved forrige valg som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen i 2025.

- Sikkerhetsveilederen er våre anbefalinger som kan hjelpe dere med sikkerhet knyttet til valggjennomføring. Veilederen kommer med anbefalinger knyttet til fysisk sikring, organisatorisk og menneskelig sikkerhet, og informasjonssikkerhet ved bruk av EVA.
- Ved tilfeller hvor EVA er utilgjengelig skal beredskapsrutine med mottak i konvolutt iverksettes. Hvis EVA er utilgjengelig over lengre tid skal dere fortsette med å ta imot stemmer i beredskapskonvolutt og avvente informasjon fra Valgdirektoratet.
 - Før sommeren 2025 skal vi publisere en beredskapspakke på Valgmedarbeiderportalen. Forbered dere på å ta imot stemmer i beredskapskonvolutt og sett dere godt inn i beredskapspakken når den blir publisert.

Viktige frister og kommende aktiviteter

- 31. mai er en lørdag, derfor er fristen for å registrere grunnlagsdata 2. juni.
- Frist for bestilling av Buypass-kort for valgansvarlige er 5. juni, og 9. juni for valgmedarbeidere.
- Dere må kunngjøre hvor og når velgere kan tidligstemme, hvor og når utleggingsmanntallet legges ut.
 - Hvor og når velgerne kan forhåndsstemme ivaretas av valglokaler.no ved at de allment tilgjengelige valglokalene publiseres. Husk likevel på å gi god informasjon til institusjonene om når dere planlegger å motta stemmer der.
- Valgdirektoratet arrangerer fagdag skanning for kommuner som skal telle stemmesedler maskinelt. Fagdagene holdes fra 5. mai til 16. mai.
- Valgkonferanse 2 arrangeres på Clarion Hotel Oslo Airport 26.-27. mai.
- Prøvevalg 1 og 2 gjennomføres 10. juni og 19. august.
- De neste møtepunktene for nye og mindre erfarne valgansvarlig er 12. juni, 14. august og 2. september.

Spørsmål og svar

1. Grunnlagsdata

1.1 Vi har 4 institusjoner (helsesenter etc.) ifm. forhåndsstemming. Skal disse inn i grunnlagsdata med avhuking nei for allment tilgjengelig?

Det er flere måter å løse dette på. Hvis dere legger dem inn vil dere få statistikk (antall mottatte stemmer osv.) for hver institusjon som dere kan bruke ved kommende valg,. Noen kommuner velger også å registrere alle institusjoner (og evt. Ambulerende stemming) som ett "lokale" i grunnlagsdata.

1.2 Hvis man skriver Nei for allment tilgjengelig lokale: Hvordan blir telling hvis det er under 30 stemmer? Ref. det dere nevner om statistikk.

Alle stemmer som mottas i valglokaler som ikke er allment tilgjengelige, skal telles i kategorien "forhåndsstemmer - øvrige", sammen med tidligstemmer, utenbysstemmer, ambulerende og så videre.

1.3 Kan man sjekke hva som har blitt registrert tidligere i grunnlagsdata?

Det er mulig å sende inn forespørsel til Valgdirektoratet om å få den informasjonen. Husk at mye informasjon fra forrige valg allerede ligger inne. Forhåndsstemmestedene må dessverre legges inn i sin helhet på nytt som følge av endringer vi har gjort i EVA.

1.4 Dersom man velger å ha døren til lokalet åpen hele tiden, må man fortsatt huke av i boksen for at man kan trenge hjelp.

Dette er en vurdering som dere må gjøre selv. Men vi tenker at om døren er satt slik at den er åpen hele tiden, vil jo ikke velgere trenge å åpne døren selv. Husk at døråpner kun er ett av kravene for inngangspartiet.

1.5 Når det gjelder forhåndsstemming ved institusjoner (skole, sykehjem), forstod jeg det riktig med at disse også skal legges inn i grunnlagsdata som eget forhåndsstemmested? Hva med ambulerende, der vi ikke har et bestemt oppmøtested?

Det kommer an på hvordan dere ønsker å gjennomføre stemmegivningen ved disse stedene. Mange kommuner velger å løse dette ved å opprette ett forhåndsstemmested for institusjoner og ambulerende som *ikke* er allment tilgjengelig.

Dersom velgerne på institusjonene skal avgi sin stemme "rett i urne", må dere ha med en PC med EVA, for å kunne krysse av i manntallet. Da må det også være et forhåndsstemmested å registrere stemmen på. Dere kan ha ett sted for alle slike steder (for eksempel "institusjon, ambulerende, m.m."), eller opprette forhåndsstemmesteder for hvert sted. Tar dere imot alt i konvolutt, trenger dere ikke å legge inn noe forhåndsstemmested for dette.

Har dere all institusjonsstemming o.l. samlet i ett forhåndsstemmested er det enklere å administrere, men dere får ikke statistikk for hver institusjon.

1.6 Når det gjelder kunngjøring av valglokaler som velgere ikke kan ta seg inn i uten hjelp; dekkes dette når man ev. krysser av for det i grunnlagsdata? Altså har man gitt beskjed om det via grunnlagsdata?

Ja. Det er tilstrekkelig å krysse av i grunnlagsdata. Det vil føre til kunngjøring på valglokaler.no.

1.7 Vi har en heis hos oss, som vi pleier å hjelpe til med å betjene. Må antagelig krysse av for at lokalene ikke er tilgjengelig for alle da?

Det er vanskelig å svare konkret uten full kontekst. Det generelle prinsippet innebærer at alle velgere skal kunne komme seg inn i valglokalet uten hjelp. Hvis det er behov for hjelp til å anvende heisen og heisen er eneste alternativ for noen brukere å ta seg inn i valglokalet kan det tyde på at det bør hukes av, men den vurderingen må gjøres av kommunen.

1.8 Vi skal ha forhåndstemmemottak noen timer på en videregående skole - skal den legges til som et forhåndsstemmested? Er videregående skole et allment lokale?

Nei. Hvis det kun er et midlertidig lokale noen timer anses det typisk ikke som et allment tilgjengelig lokale fordi det er åpent kun kort tid og ment for en spesifikk gruppe velgere.

2. Universell utforming

2.1 Når kjem oppdatert sjekkliste eller kartleggingsskjema for vallokale knytt til universell utforming, i samsvar med nytt lovverk? På Valkonferansen vart det signalisert at det skulle kome i løpet av februar. Kjem det ikkje ein ny versjon?

Departementet er snart ferdig med sin "Veileder for universell utforming av valglokaler". Når den er klar vil Valgdirektoratet publisere en supplerende sjekkliste som dere kan anvende. Vi håper dette kan bli publisert i løpet av denne uken, 5. - 11. mai.

2.2 Universelt utformet avlukke: Disse må ha parti-klistrelapper med punktskrift for å være universelt utformet. Når vet vi hvilke partier som stiller til valget så vi kan bestille klistrelappene med punktskrift fra Blindeforbundet?

Kort tid etter fristen for å godkjenne listeforslag (1. juni) publiserer vi hvilke partier som stiller til valg, og da kan dere bestille parti-klistrelapper med punktskrift fra Blindeforbundets trykkeri.

2.3 Kan du forklare dette med bordhøyde. Går ut fra at det er ivarettatt i allerede innkjøpt valgavlukker?

I presentasjonen snakket vi om høyde på "avkrysserbordet", altså der dere tar imot velgerne etter de har vært i avlukke og avgitt sin stemme. Bordet der stempling av

stemmeseddel og stemmeseddelen legges i urnen skal være 0,8 m høyt for å sikre at betjeningshøyden fungerer for alle velgere.

2.4 Korleis skal små kommunar forholde seg til kravet om at 1 av 10 valavlukker må vere UU? Til dømes eit vallokale i ein liten krins som berre treng eitt valavlukke.

Alle valglokaler skal minst ha ett universelt utformet valgavlukke. Dette er nærmere omtalt i [høringsnotatet til valgforskriften](#) på side 56.

2.5 Hva med punktskrift/blindskrift, er det noen krav?

En av ti, eller minimum ett valgavlukke, skal ha stemmeseddelhyller med punktskrift. I tillegg skal det være tilgjengelige partistemmesedler med punktskrift.

2.6 Når det gjelder dette bordet som skal være 0,8 m høyt. Gjelder dette da at minst ett bord i hvert valglokale skal være det da?

Se svar på 2.3. Det er naturlig at alle valglokaler har minst ett avkrysserbord. I noen tilfeller kan det være hensiktsmessig med flere. Hvis det er flere avkrysserbord gjelder bestemmelsen for alle disse bordene. Det sentrale bak bestemmelsen er at valgmateriell og utstyr velgerne skal bruke har en betjeningshøyde på 0,8 – 1,2 m slik at det er tilgjengelig for alle.

2.7 Jeg har forstått det slik at merking av stemmehyller med punktskrift kan bestilles av blindeforbundet. Men partistemmesedlene, er de MED punktskrift fra før av?

Ja. Alle partistemmesedler har punktskrift.

3. Valgmedarbeidere

3.1 Kan bystyremedlemmer og lokalpolitikere være valgmedarbeidere til Stortings- og Sametingsvalget, dersom de ikke står på liste til stortings- og sametingsvalget i valgdistriktet de jobber i?

Ja. Det er kun kandidater på valgliste i valgdistriktet som ikke kan jobbe som valgmedarbeider.

3.2 Kan stortingskandidater sitte i valgstyret? Hos oss er bl.a. leder/nestleder på liste. Kan disse signere protokollen?

Det er ikke noe i veien for at stortingskandidater sitter i valgstyret, og signere valgstyrets protokoll. Men stortingskandidater kan ikke ha oppgaver i valglokalet, og heller ikke være med på opptelling. Fordi leder og nestleder har oppgaver i valglokalet, kan ikke stortingskandidater ha disse rollene.

3.3 Hva er den nye betegnelsen for stemmestyrer?

Stemmestyret er erstattet av “Leder og nestleder”. De administrative rollene leder og nestleder i valglokalet på valgdagen har overtatt ansvaret og myndigheten som tidligere lå hos stemmestyret.

3.4 Betyr den endringen også at valgmedarbeidere som rekrutteres blir ansatte i kommunen og ikke 'folkevalgte'?

Ja. Tidligere var stemmestyret regnet som et folkevalgt organ. Leder og nestleder i valglokalet har erstattet stemmestyrets rolle og er ikke lenger å anse som folkevalgte.

3.5 Er det noe som ikke kan delegeres?

Ja. Dette er nærmere omtalt i denne artikkelen på valgmedarbeiderportalen: <https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/tema/delegering-fra-valgstyret/>

3.6 Kan et medlem av valgstyret, som står på liste til Sametingsvalg eller Stortingsvalget, være med på å telle forhåndsstemmer?

Nei.

3.7 Leder og nestleder er vi pålagt å ha. Øvrig titulering av de som skal bistå i lokalet er vel opp til kommunen selv? Tenker da på kommuner hvor alle bidrar i alle oppgaver.

Ja. Ved siden av valgstyret er det kun leder og nestleder som er definerte roller i valggjennomføringen. Det er likevel vanlig å omtale valgmedarbeiderne som sitter ved et avkrysserbord og krysser av velgere i manntallet og stempler stemmesedler som stemmemottakere.

3.8 Siden valgmedarbeiderne ikke lengre er politisk valgt, er det lagt noen føringer på avlønning? Ser at mange opererer med pensjonistlønn. Siden det skal være en leder og en nestleder i lokalet hele tiden vil det jo kanskje være vanskelig å betale fast honorar for ansvaret, siden det kan være flere ledere gjennom dagen (pauser o.l)

Valgloven og -forskriften legger ikke noen føringer for avlønning. Dette varierer mye fra kommune til kommune, hvordan man velger å avlønn valgmedarbeiderne. Noen bruker kommunalt ansatte, og avlønn med avspasering eller overtidsbetalt, andre bruker studenter eller pensjonister med varierende nivå for avlønning.

3.9 Skal ikke valg av leder og NL opp som sak i valgstyret?

Utpeking av leder og nestleder i valglokaler er ikke regnet som et politisk anliggende, men administrativt. Dere i administrasjonen kan derfor peke ut personer til disse rollene, uten vedtak i valgstyret.

4. EVA

4.1 Sametingsvalget - skal det legges inn tekst under merknader på valgkortet? Eksempel?

Sametingsvalget har fremdeles valgkort og det er et felt hvor det er valgfritt å legge inn informasjon til velgere. Om det er noe dere tenker er viktig for velgere å få med seg, kan dere bruke dette feltet til å informere om det.

4.2 Dobbeltsjekker bare, kan man fortsatt skrive ut informasjon om velger fra EVA (blanke informasjonskort)?

Ja. I EVA kan man både skrive ut for velger man har søkt opp i manntallet, og lage et informasjonskort med informasjon som legges inn manuelt og deretter skrives ut.

<https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/eva/stemmegivning/valgtingstemmegivning/#skriv-ut-informasjonskort-om-velger-pa-valgting>

4.3 Innspel frå oss til betring av statistikkfunksjon i EVA: Er det mogleg å ta ut tal på stemmegjeving per vallokale per time på ulike vallokale, ikkje berre dato, ved neste val? Hadde vore supert når vi skal evaluere opningstider

Dere kan ta kontakt med kontaktsenteret til Valgdirektoratet for å få tilgang til denne informasjonen fra 2023.

4.4 Må jeg ha en egen pc der kun EVA brukes, eller kan jeg bruke EVA på min jobb pc?

Valgdirektoratets sikkerhetsveileder anbefaler at PCer som brukes til EVA kun brukes til det. Dersom dere som valgansvarlige anvender din jobb-pc er det svært viktig at PCen alltid oppbevares i "rød sone".

4.5 Ute på stemmested - kan ansatte i kommunen bruke sin arbeids pc - eller må det være dedikerte PCer som kun brukes til EVA?

Vi anbefaler i sikkerhetsveilederen at det anvendes dedikerte PCer til bruk av EVA i valglokalene.

4.6 Må man bruke buypass for innlogging eller er det tilstrekkelig med bankid? Tenker da på leder/nestleder i stemmelokalet.

Leder og nestleder trenger i utgangspunktet kun Bank-ID. Buypass er én måte å logge inn på ID-porten, og det kan være lurt å ha flere innloggingsalternativer. Det er kun kommunene som teller maskinelt (skanner) som **må** ha noen med Buypasskort.

5. Valgmateriell

5.1 Hvordan er det med bruken av stempler? Kan stempler fra tidligere gjenbrukes? Skal man bruke egne stempler til forhåndsstemmer og på valgting?

Stemplene skal være offentlige og de er offentlige når valgstyret har bestemt at det er de som skal brukes. Stemplene kan gjenbrukes og dere kan bruke samme stempel til forhåndsstemming og på valgting.

5.2 Kan ein bruke tidlegare blanke informasjonskort eller må vi skaffe nye?

Det er ikke en forkastelsesgrunn å bruke gamle blanke valgkort, men vi anbefaler at dere bruker nye blanke informasjonskort. En viktig endring på nye blanke

informasjonskort er et felt for hele fødselsnummeret til velgeren. Informasjonskortene kan bestilles vederlagsfritt fra Valgdirektoratet.

5.3 Hvilken paragraf i valgloven viser man til ang. rutiner saksfremlegg til valgstyret: forsegling, transport og overlevering av valgmateriell

§ 9-1 i valgforskriften omtaler dette: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-11-05-2662>

5.4 Vil nytt informasjonskort vere kompatibelt med dei "gamle" omslagskonvoluttane (storleik, tilpassing vindaug mm)?

Det nye informasjonskortet er utformet slik at det skal fungere med vinduet på de gamle konvoluttene også. <https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/ofte-stilte-sporsmal/praktiske-kan-vi-bruke-omslagskonvolutter-som-er-til-overs-fra-tidligere-valg/>

5.5 Når kommer materiellet som er bestilt fra dere?

Pakkingen av materiellet er påbegynt. Det er vanskelig å gi en nøyaktig dato, men materiellet skal være på plass i god tid før tidligstemmingen begynner 1. juli. Mest sannsynlig begynner de utsendelse av materiellet i slutten av mai / begynnelsen av juni.

5.6 Lurer på kvifor me ikkje kan bestille omslagskonvolutter frå dykk?

Vi forstår at det kan fremstå noe merkelig da vi tilbyr beredskapskonvolutter. En av grunnene er at valgloven ikke definerer nøyaktig hvordan disse skal se ut, i motsetning til beredskapskonvoluttene. Vi ønsker å tilby dere dette på sikt, og det er noe som vurderes, men til valget i 2025 vil det fortsatt være slik at kommunen selv må anskaffe omslags- og forsendelseskonvolutter.

5.7 Hvor stor andel av de manntallsførte anbefaler dere at man har beredskapskonvolutter for?

Her er det ikke mulig for oss å gi et nøyaktig anslag. Vi anbefaler at dere bestiller slik at dere har nok til alle valglokalene og litt ekstra som et sentralt lager.

6. Sikkerhet

6.1 Når er det vi må bruke sikkerhetsposer?

Sikkerhetsposer er én av flere måter å sikre datamaskinene på. Sikkerhetsposer kan for eksempel brukes når PC-ene som brukes til EVA ikke er under oppsyn, og man ikke har mulighet til å låse inn PC-en.

6.2 Kan publikum ta bilder av strips på urner/utleggingsmanntall?

Valgloven og valgforskriften regulerer ikke det å ta bilder av strips på urner. Dersom det mottas en forespørsel om å ta bildet av stripsen som brukes kan det for eksempel gis tilbud om å ta bilde av typen strips som brukes på urnene. Utleggingsmanntallets

hensikt er at velgere skal kunne kontrollere om de står i manntallet, og er ikke tillat å digitalisere og distribuere videre.

6.3 Veilederen sier at både brukerkonto på maskin og i EVA skal være personlig. Kan fem valgmedarbeidere bruke samme PC, dersom hver av dem har egen personlig pålogging?

Vi anbefaler at valgmedarbeidere har egen brukerkonto på PC-ene som anvendes til EVA. Årsaken er at det gjør det enklere å spore eventuelle hendelser som oppstår. Alle logger inn med ID-porten i EVA og derfor vil brukere i EVA være personlige. Vi minner også om at departementet sterkt vurderer å lovfeste strengere krav til IT-sikkerhet knyttet til valg, og har nylig lagt ut på høring [forslag til endringer i valgforskriften](#) som gjelder nettopp dette.

6.4 Kva står i Valdirektoratet sin ROS analyse dersom EVA er nede over lengre tid på valdagen?

Vår ROS-analyse er unntatt offentlighet. Den er også på et annet nivå enn deres ROS, og er beskrevet på en måte som er lite nyttig for dere.

6.5 På opplæringen i starten av året viste dere en nydelig ROSmal, men det er ikke denne som er tilgjengelig på VMP. Er det mulig å heller få denne malen?

Malen på VMP er den samme som vi brukte på valgkonferansen, bare at vi har oppdatert litt farger og et par knapper.

<https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/veiledere-og-rutiner/veiledere/sikkerhetsveileder/>

7. Stemming

7.1 Kan dere si noe om de som ikke står i manntallet? Nå er det ikke egen søknad lenger, skal vi legge stemmeseddel i konvolutt, med informasjon om velger og så legge i stemmeurne?

Velgere som har vært bosatt i utlandet i over 10 år faller ut av manntallet og må innføres i forbindelse med at de avgir sin stemme. Disse velgerne trenger ikke lenger fylle ut en formell søknad slik som tidligere. Stemmene skal tas imot i konvolutt på samme måte som tidligere. Husk dialogen med velger for å avklare årsak til hen ikke står i manntallet, da det kan være fordi personen er bosatt i en annen kommune. I praksis må dere sjekke alle konvoluttstemmer som mottas i kommunen opp mot folkeregisteret.

7.2 Tidligstemming - hva bruker vi som alternativ som stemmeseddel? Vi har jo ikke mottatt stemmeseddene når tidligstemming starter.

I tidligstemmeperioden brukes partistemmeseddelen som inneholder navnene på alle registrerte partier. På partistemmeseddelen kan velgere stemme blankt og angi navn på parti dersom det ikke er oppført på seddelen.

8. Opptelling

8.1 Kommer dere til å si noe om opptelling? Lurer litt på hvordan man kombinerer det at resultatet er "hemmelig", samtidig som at hvem som helst kan overvære tellingen, på en fornuftig måte.

Opptelling er å regne som et "offentlig møte" og er noe alle som ønsker skal kunne observere. Dette er for å sikre en åpen og tillitsfull gjennomføring av valget. Bruk gjerne tipsene fra sikkerhetsveilederen med tanke på rød og grønn sone under opptelling. Lag en grønn sone for de som skal overvære tellingen, og organiser det slik at de som ser på kan tydelig se hva som foregår, men ikke har tilgang til å f.eks. se det som legges inn i EVA. Resultatene har sperrefrist til kl. 21:00.

8.2 Telling i valglokalet - hvordan blir dette hvis det er færre enn 100stk eller 60stk som stemmer i et valglokale?

Første opptelling av stemmer på valgdagen (valgtingsstemmer) skal telles i valglokalet. Unntaket er hvis lokalet har færre enn 100 manntallsførte i stemmekretsen lokalet tilhører. Kretser med færre enn 100 i manntallet skal telles i opptellingskategorien "valgtingsstemmer - øvrige".

Husk også at hvis det i et forhåndsstemmelokale er tatt imot færre enn 60 forhåndsstemmegivninger, skal sedlene telles sammen med opptellingskategorien "forhåndsstemmer - øvrige". Det er kategorien hvor blant annet forhåndsstemmer i konvolutt og stemmer som er tatt imot ved *ikke* allment tilgjengelige forhåndsstemmelokaler skal telles. Første telling av forhåndsstemmer skal skje sentralt, ikke i valglokalet.

9. Annet

9.1 Hvordan får man endret valgansvarlig hvis det skulle bli aktuelt? Gjøres dette i Altinn eller EVA?

Løsningen for innmelding av kontaktpersoner gjennom Altinn er utløpt, for endring av kontaktpersoner må dere benytte [skjema for endring av kontaktperson](#) som ligger på Valgmedarbeiderportalen.

9.2 Når blir informasjonsbrosjyrer til velgere om stemmerett, samt når, hvor og hvordan man stemmer tilgjengeliggjort på samisk?

Informasjonsbrosjyrer på flere språk er åpent for bestilling. Se mer informasjon på valg.no.

9.3 Kan man bli med på valgkonferanse 2 digitalt?

Ja.

9.4 Hvordan får man denne oppslagsretten til folkeregisteret?

Alle kommuner skal allerede ha denne tilgangen. Hvis ikke dere som valgansvarlige har tilgang bør dere snakke med noen andre i kommunen for å få tilgang.

9.5 Hvordan melder jeg meg på de neste tre møtepunktene/Har ikke fått innkalling til dette møtepunktet, hvordan kan man sikre at man får innkalling?

Hvis dere er registrert hos Valgdirektoratet som “ny eller mindre erfaren” vil dere motta innkalling. Gi beskjed til oss via kontaktsenteret dersom dere ønsker å bli ført opp på listen: <https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/kontakt-oss/>